

Народна банка Србије

УНАПРЕЂЕЊЕ ОКВИРА ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИКОМ ЛИКВИДНОСТИ БАНКЕ

Народна банка Србије
Сектор за контролу пословања банака

новембар 2023. године

Фазе процеса

Регулаторни оквир за ликвидност

Дневни извештај о показатељу ликвидности банке - Образац ЛИК

Извештаји ППЛА 1 – 4

ПОКАЗАТЕЉ ЛИКВИДНОСТИ (ЛИК образац)

- ❖ У ликвидна потраживања банке првог реда укључују се некотиране дужничке хартије од вредности чији је издавалац Република Србија – без обзира на валуту, начин вредновања и рочност ових хартија

ПОКАЗАТЕЉ ПОКРИЋА ЛИКВИДНОМ АКТИВОМ (ППЛА)

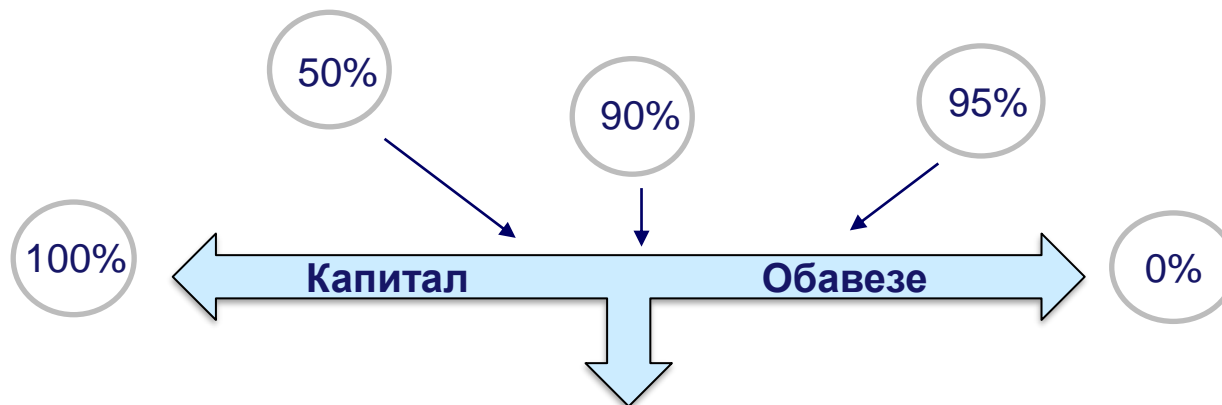
- ❖ Прецизиране су поједине формулације коришћене у важећој Одлуци о управљању ризиком ликвидности (ОУРЛ)
- ❖ Допуњене су одредбе важеће ОУРЛ појашњавајућим правилима која нису била експлицитно написана

Усаглашена су правила за обрачун ППЛА са изменама **Delegated Regulation (EU) No. 2015/61** with regard to liquidity coverage requirement (LCR Уредба) у циљу одржавања еквивалентности домаћег регулаторног и супервизорског оквира за банке са оним који постоји у ЕУ

- ❖ Пренете су нове одредбе LCR уредбе из 2018. и 2022. године
- ❖ Транспонована су поједина решења из LCR Уредбе која 2016. године нису уврштена у ОУРЛ
- ❖ Нису извршена прилагођавања ППЛА у деловима који се односе на покривене обвезнице и на секјуритизацију

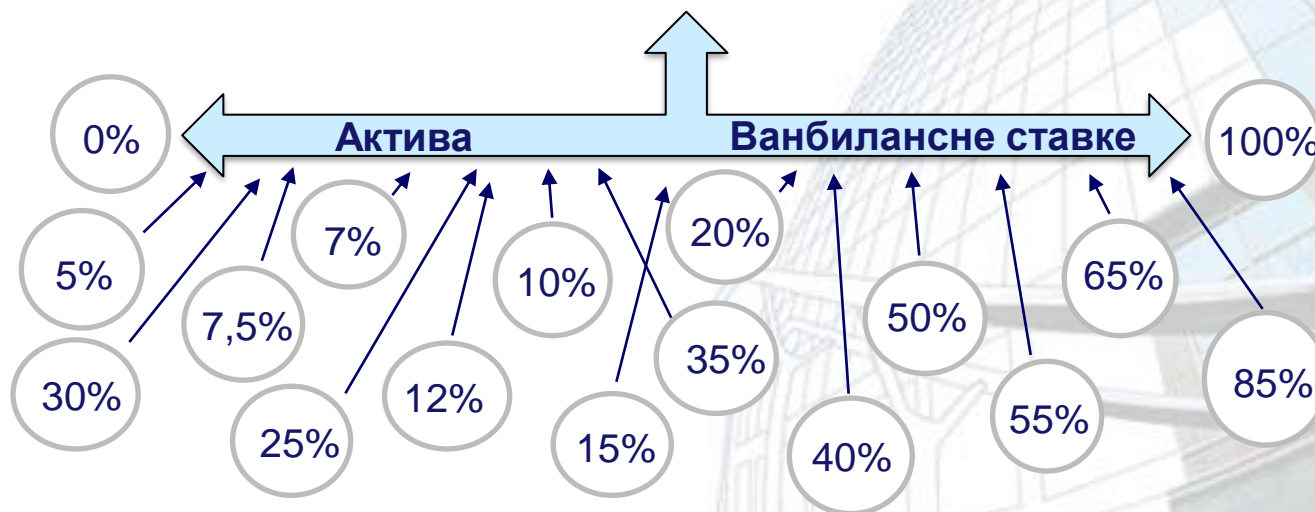
Нови показатељ НСИФ обрачун

Елементи који **ОБЕЗБЕЂУЈУ**
стабилно финансирање

\geq 100%

Елементи који **ЗАХТЕВАЈУ**
стабилно финансирање

Нови показатељ НСИФ

корективни фактори

ЕЗСФ

ЕОСФ

100%

СТАБИЛНОСТ

Капитал
Депозити физичких лица
Обавезе према државном и реалном сектору
Обавезе према финансијском сектору
Остале обавезе

0%

ПРЕОСТАЛА РОЧНОСТ

100%

0%

ЛИКВИДНОСТ

Готовина, резерве, трансакције са ЦБ
Ликвидна актива
Кредити
Остала актива
Проблематична актива и проблематичне ванбилансне ставке

100%

ПРЕОСТАЛА РОЧНОСТ и ТЕРЕТ

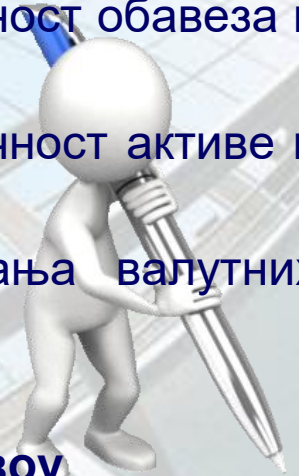
100%

Нови показатељ НСИФ

општа правила

- ❑ Показатељ НСИФ се израчунава **збирно ($\geq 100\%$) и у свакој значајној валути**
- ❑ Дефиниција значајне валуте и третман позиција у динарима индексираних девизном клаузулом
- ❑ **Нижи показатељ или банка очекује да ће бити нижи** – обавештава се НБС без одлагања уз навођење разлога и достављање плана за отклањање узорка и благовремено достизање минималног прописаног нивоа
- ❑ Корективни фактори (КФ) се примењују **на нето књиговодствену вредност** aktive, обавеза и ванбиланских ставки - **на бруто основи**
- ❑ **При одређивању КФ за ЕОСФ** у обзир се узима преостала рочност обавеза и капитала, као и постојеће опције
- ❑ **При одређивању КФ за ЕЗСФ** у обзир се узима преостала рочност aktive и ванбиланских ставки, (не)постојање терета и опције
- ❑ **Овлашћења Народне банке Србије** у погледу ограничавања валутних неусклађености, одређивања виших/нижих КФ и сл.
- ❑ Посебна правила **за деривате**
- ❑ Правила за обрачун показатеља НСИФ **на консолидованом нивоу**

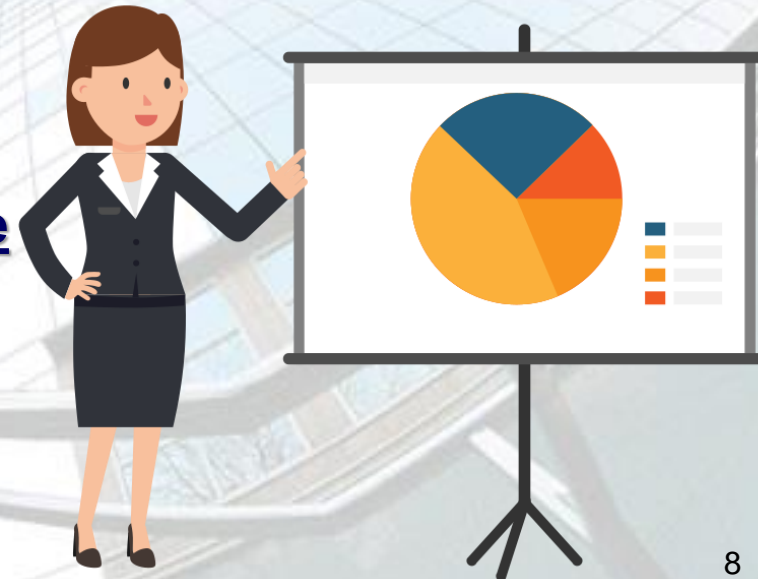

Почетак примене

Нови регулаторни захтеви се примењују почев **од 30. јуна 2024. године** - са стањем на тај дан достављају се први извештаји о показатељу НСИФ (*квартално*), као и измењени извештаји ЛИК (*дневно*) и ПППЛА 1-4 (*месечно*), на начин и у роковима прописаним за постојеће извештаје.

У циљу тестирања примене одредаба и нових образаца ЕОСФ, ЕЗСФ и НСИФ **предвиђено је и извештавање са стањем на дан 31. марта 2024. године** (достављање тестних извештаја најкасније 20. априла 2024. године).

Квантитативна студија утицаја увођења показатеља НСИФ

Методолошке напомене

- ✓ **Анализа је рађена са стањем на дан 30. септембар 2022. године** за све валуте збирно, али и за значајне валуте, с тим што је за потребе квантитативне студије утицаја узета претпоставка да су РСД, ЕУР, УСД и ЦХФ значајне валуте
- ✓ **Анализа је спроведена како на нивоу банкарског сектора, тако и по peer групама банака**
- ✓ **Резултати анализе обухватају ефекте третмана девизно индексираних позиција као позиција у динарима**
- ✓ *У анализу је укључена 21 банка (једна банка је услед статусних промена искључена из обухвата)*

Резултати QIS-а

Са стањем на дан 30.9.2022. године

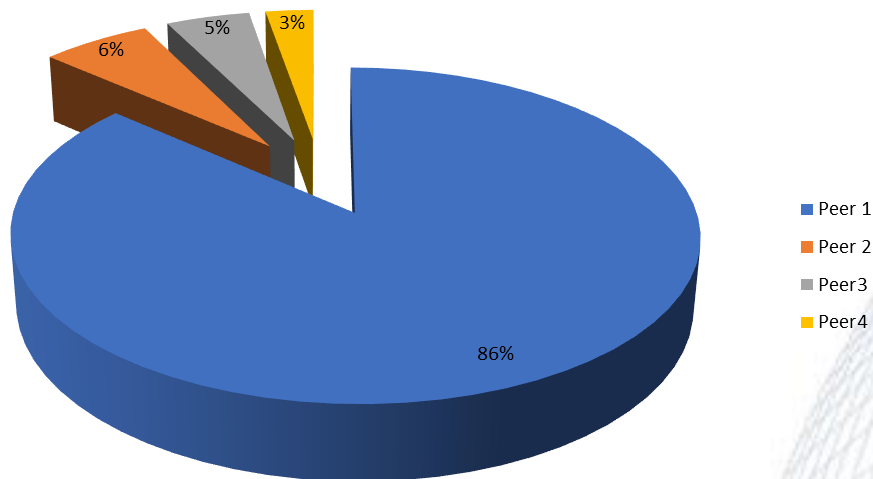
Назив групе	Валута	Показатељ НСИФ (у %)	Недостатак елемената који обезбеђују стабилно финансирање (у 000 РСД)
Банкарски сектор	У свим валутама	158%	0
	РСД	73%	671.041.717
	ЕУР	1493%	0
	УСД	702%	0
	ЦХФ	2632%	0
Peer 1	У свим валутама	157%	0
	РСД	72%	591.235.888
	ЕУР	1435%	0
	УСД	791%	0
	ЦХФ	3495%	0
Peer 2	У свим валутама	145%	0
	РСД	65%	56.299.371
	ЕУР	4880%	0
	УСД	166%	0
	ЦХФ	1020%	0
Peer 3	У свим валутама	156%	0
	РСД	84%	17.606.981
	ЕУР	1078%	0
	УСД	1660%	0
	ЦХФ	349%	0
Peer 4	У свим валутама	216%	0
	РСД	113%	5.899.477
	ЕУР	2189%	0
	УСД	547%	0
	ЦХФ	1192%	0

Резултати QIS-а

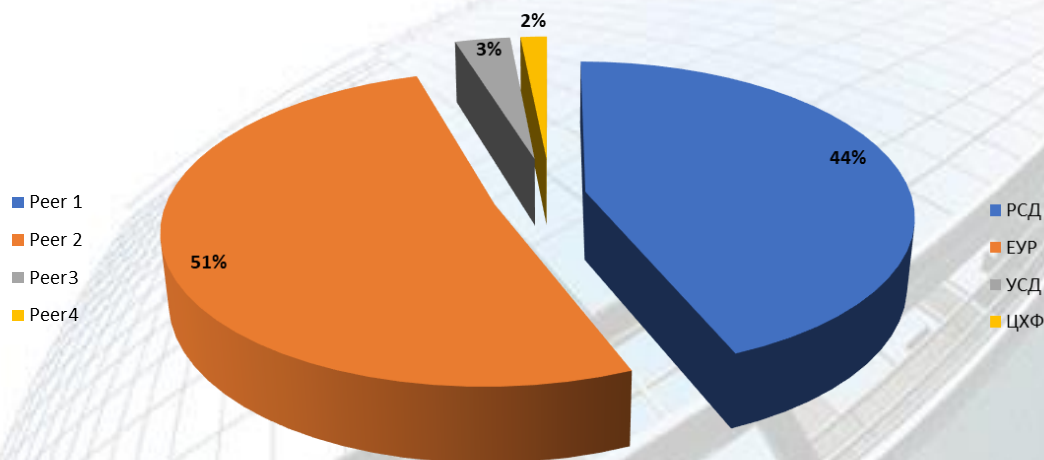
Елементи који обезбеђују стабилно финансирање

Укупан износ ЕОСФ са стањем на дан 30.9.2022. године износио би **3.885 милијарди РСД.**

Структура ЕОСФ по реер групама

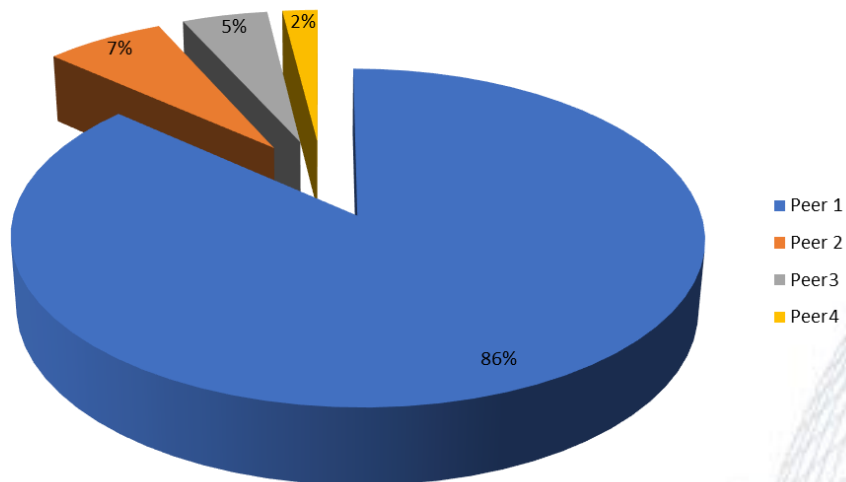
Валутна структура ЕОСФ

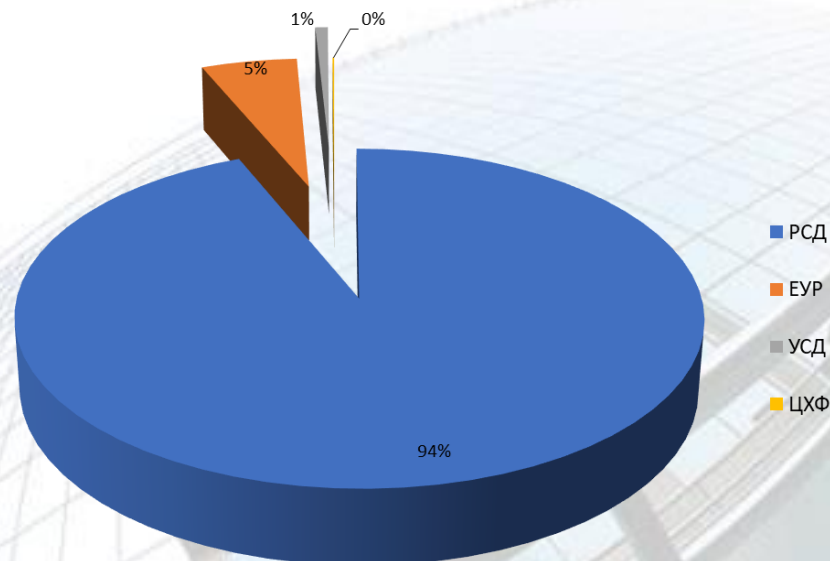
Елементи који захтевају стабилно финансирање

Укупан износ ЕЗСФ са стањем на дан 30.9.2022. године износио би **2.465 милијарди РСД**.

Структура ЕЗСФ по реер групама

Валутна структура ЕЗСФ

Привремени модел обрачуна показатеља НСИФ за валуту РСД

- Банка израчунава и извештава о показатељу НСИФ у значајним валутама
- Девизно-индексиране позиције се третирају као позиције у динарима
- Показатељ НСИФ за валуту РСД потенцијално испод 100%

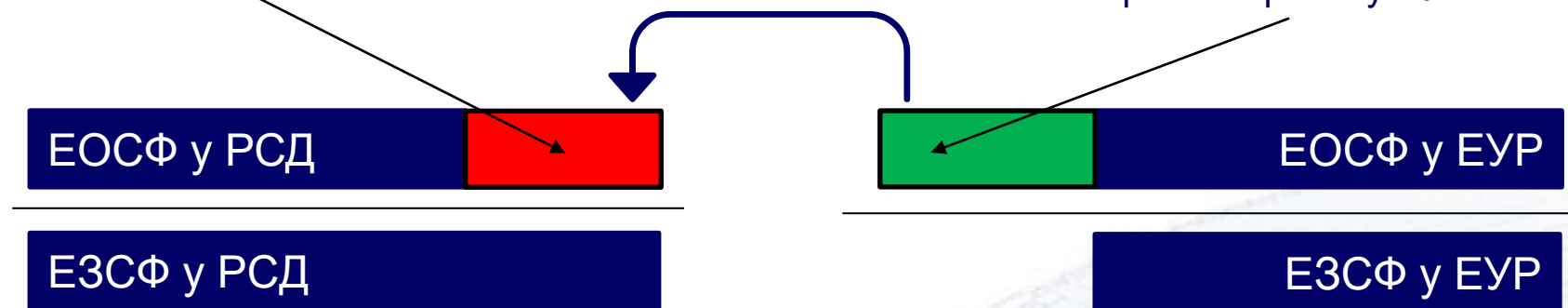

- Разрађена је могућност из ЕУ регулативе да се део ЕЗСФ у једној валути покрије вишком ЕОСФ у другој валути – уз прилагођавања специфичностима домаћег тржишта.

Привремени модел обрачуна показатеља НСИФ за валуту РСД

Недостатак елемената који обезбеђују стабилно финансирање у РСД

Вишак елемената који обезбеђују стабилно финансирање у ЕУР

40%: 30. 6. 2024 – 31. 12. 2025.

30%: 1. 1. 2026 – 31. 12. 2026.

20%: 1. 1. 2027 – 31. 12. 2027.

10%: 1. 1. 2028 – 31. 12. 2028.

Очекивање регулатора је да од 1. јануара 2029. године покривеност ЕЗСФ у РСД са ЕОСФ у РСД буде 100%.

Хвала на пажњи!

